

*Қ. А. Ясауи атындағы Халықаралық
Қазақ – Түрік Университеті
М е д и ц и н а факультеті
Акушерлік іс және гинекология кафедрасы*
{
Тақырып: Етеккір циклының бұзылыстары

Қабылдаған: Муратбаева А.Б.

Дайындаған: Хакимжанов Б.Р

Исмаилова Н.З

Тобы: ЖМ-807

Түркістан-2011

Етеккір циклы — репродуктивті жүйе қызметінің циклдық өзгерістерімен сипатталатын әйел организмінде өтетін күрделі биологиялық процесс.

Етеккір -етеккір циклының соңында эндометрийдің функционалды қабатының сылынып түсуі салдарынан жыныс мүшелерінен кезенді түрде қан кетулерді айтамыз.

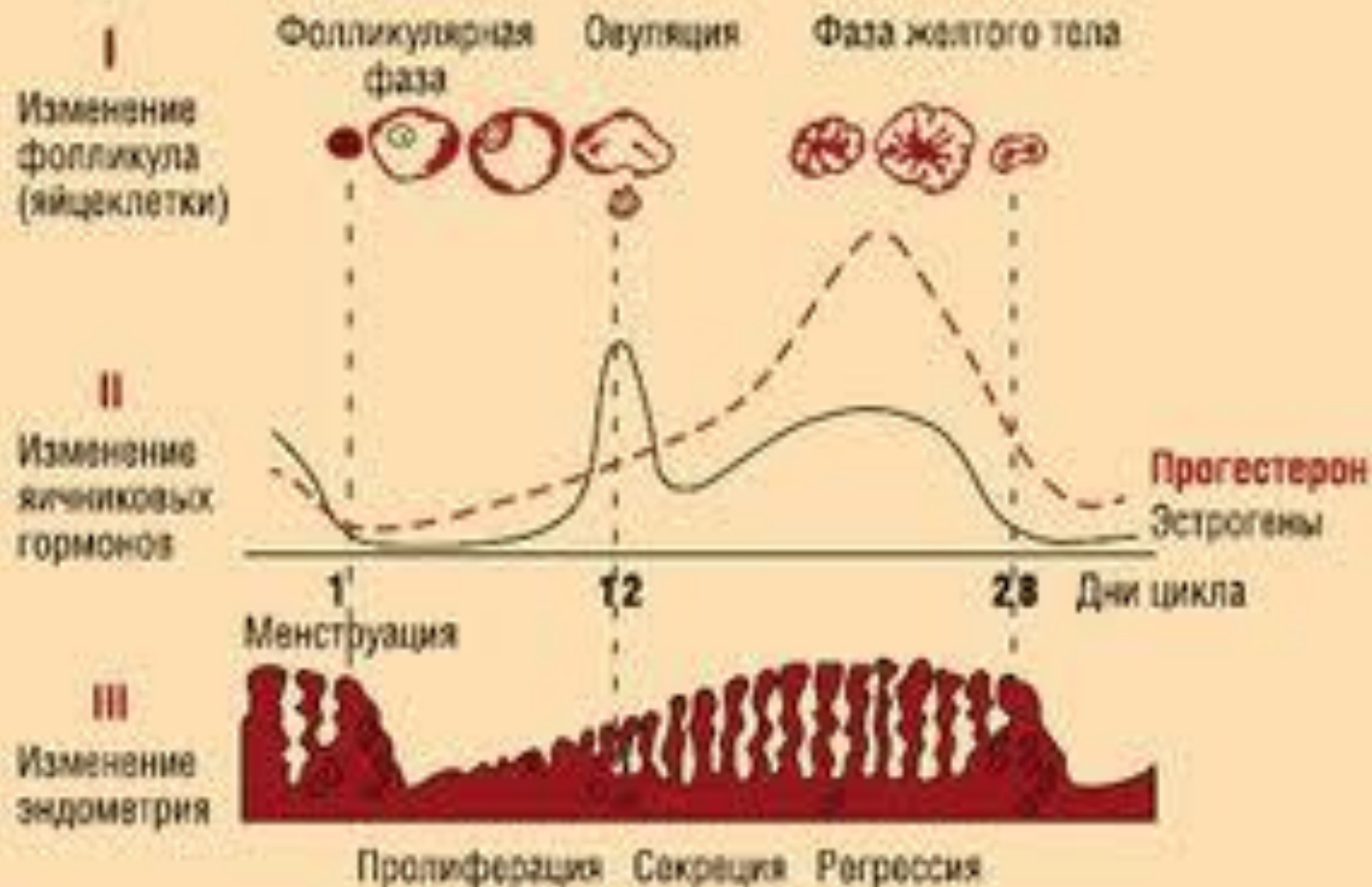
Этиология: етеккір циклының бұзылуының себептері:

1. Психикалық қатты сілкіністер. Психикалық және жүйкелік аурулар.

2. Әлеуметтік жағдайдың нашарлығы — аштыққа шалдығу, авитаминоз (дене салмағы 47 — 48 кг болу керек, оның 22 % май қабаты болу керек).

3. Тұқым қуалаушылық және климаттық факторлар.

4. Профессиналды зияндылық (химиялық радиоактивті сәулелендірудің әсері), жыныстық жетілу кезіндегі қатты физикалық жұмыс атқару.

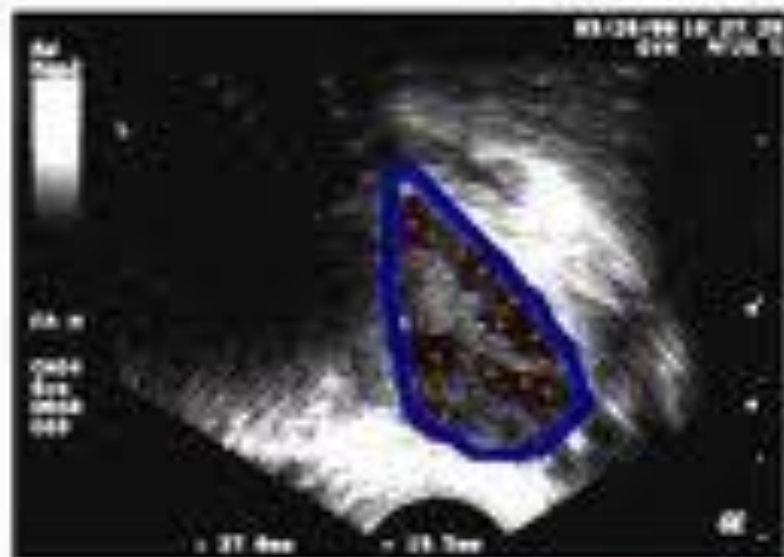
5. *Індетті аурулар: нейроинфекциялар (тұмау, паротит, тонзиллогенді індет, созылмалы індеттер — туберкулез, септикалық аурулар, ревматизм).*

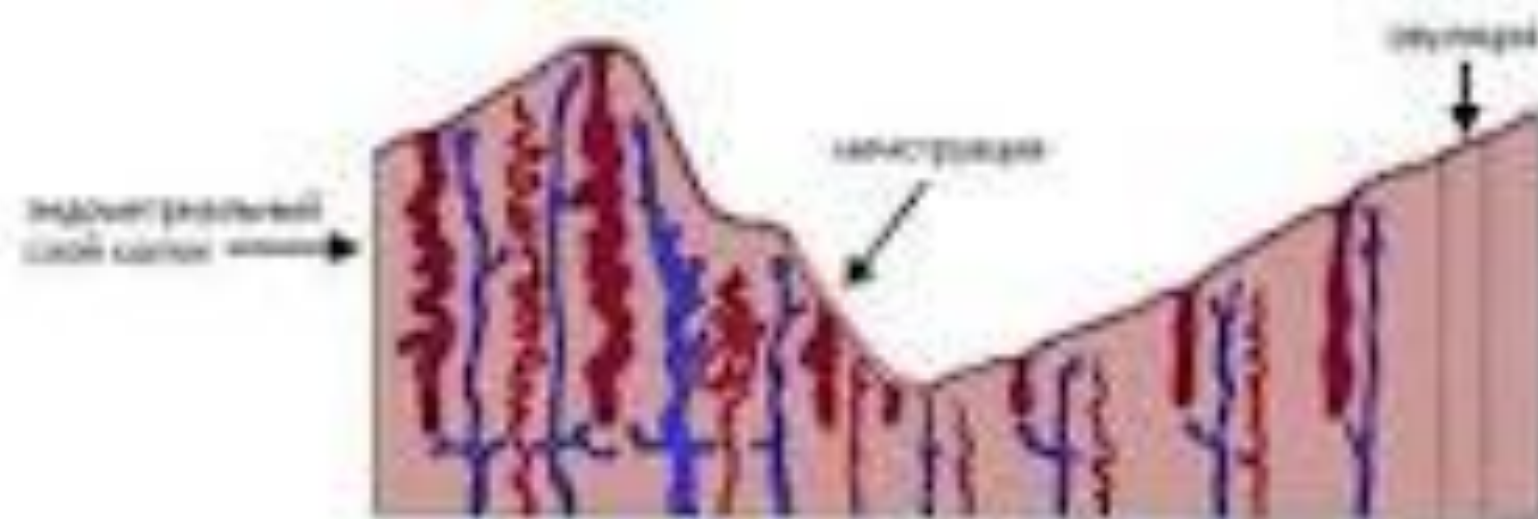
6. *Соматикалық аурулар (жүрек — қан тамыр аурулары, қан түзілу жүйесінің аурулары, бауыр аурулары).*

7. *Қалқанша безі мен бүйрек үсті безінің қызметтерінің бұзылуы.*

8. *Жыныстық жетілу мен менопауза кезінде жасқа байланысты гипоталамо — гипофизарлы жүйенің қайта дамуының бұзылыстары.*

Менструальный цикл

Классификация:

*менструалды функцияның бұзылыстарының
жіктелуі:*

а) зақымдалудың деңгейіне байланысты:

1. қыртыстық- гипоталамикалық

2.гипоталамо — гипофизарлы

3.гипофизарлы

4.аналық бездік

5.жатырлық

б.тиреоидті

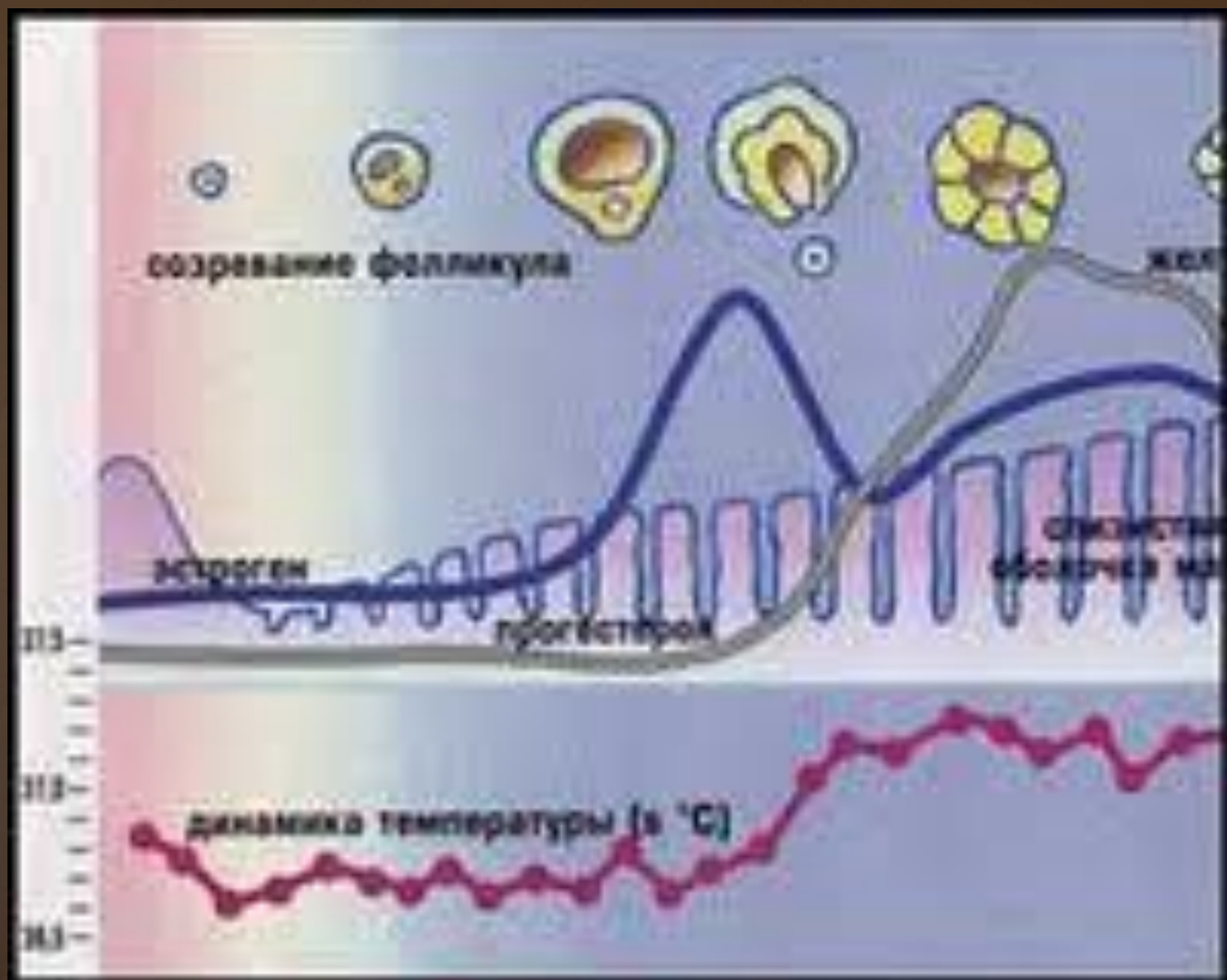
7.бүйрек үсті бездік

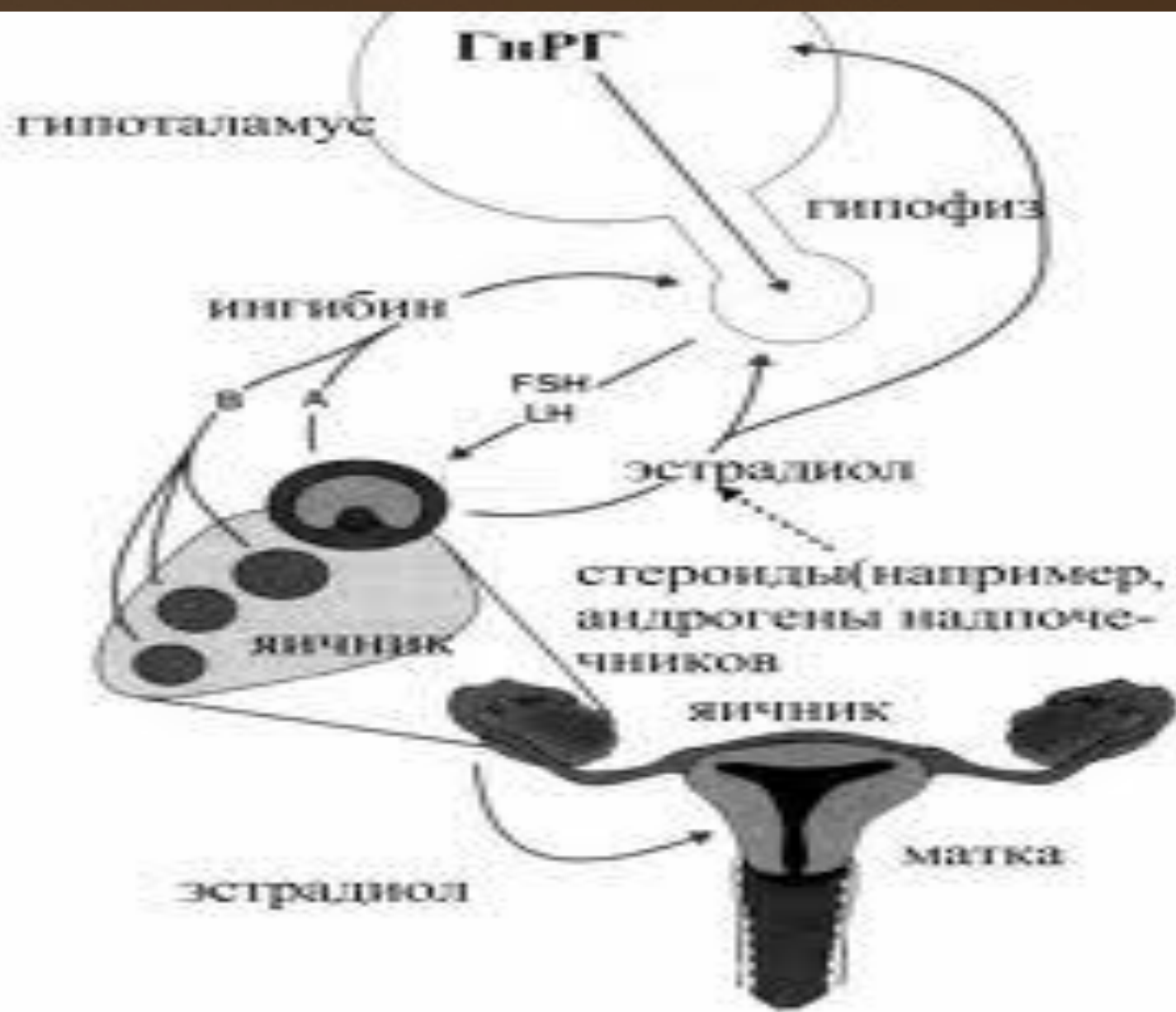
б) клиникалық. көріністеріне байланысты:

1. аменорея — етеккірдің 6 ай бойы жоқ болуы.

Аменореяның келесі түрлерін ажыратады:

- физиологиялық (жыныстық .жетілуге дейінгі кезең, жүктілік кезінде, лактация және менопауза кезіндегі аменорея) және*
- патологиялық (әртүрлі функционалды және органикалық аурулардан пайда болған аменорея).*
- біріншілік (етеккірдің 15-16 жасқа дейін бірде бір рет келмеуі) және*
- екіншілік (егер етеккір бір рет келіп, сосын келмесе).*

-нағыз фегуляторлы жүйеде циклдық өзгерістердің жоқ болуы) және

- жалған гипоталамус — гипофиз — аналық бездер — жатырда және бүкіл организмде циклдық өзгерістер өтеді, бірақ механикалық тосқауылға байланысты етеккір болмайды — қыздық перденің, қынаптың атрезиясы, жатыр мойын өзегінің өткізбеушілігі т.б.)

Ovarian tumor

Polycystic ovary

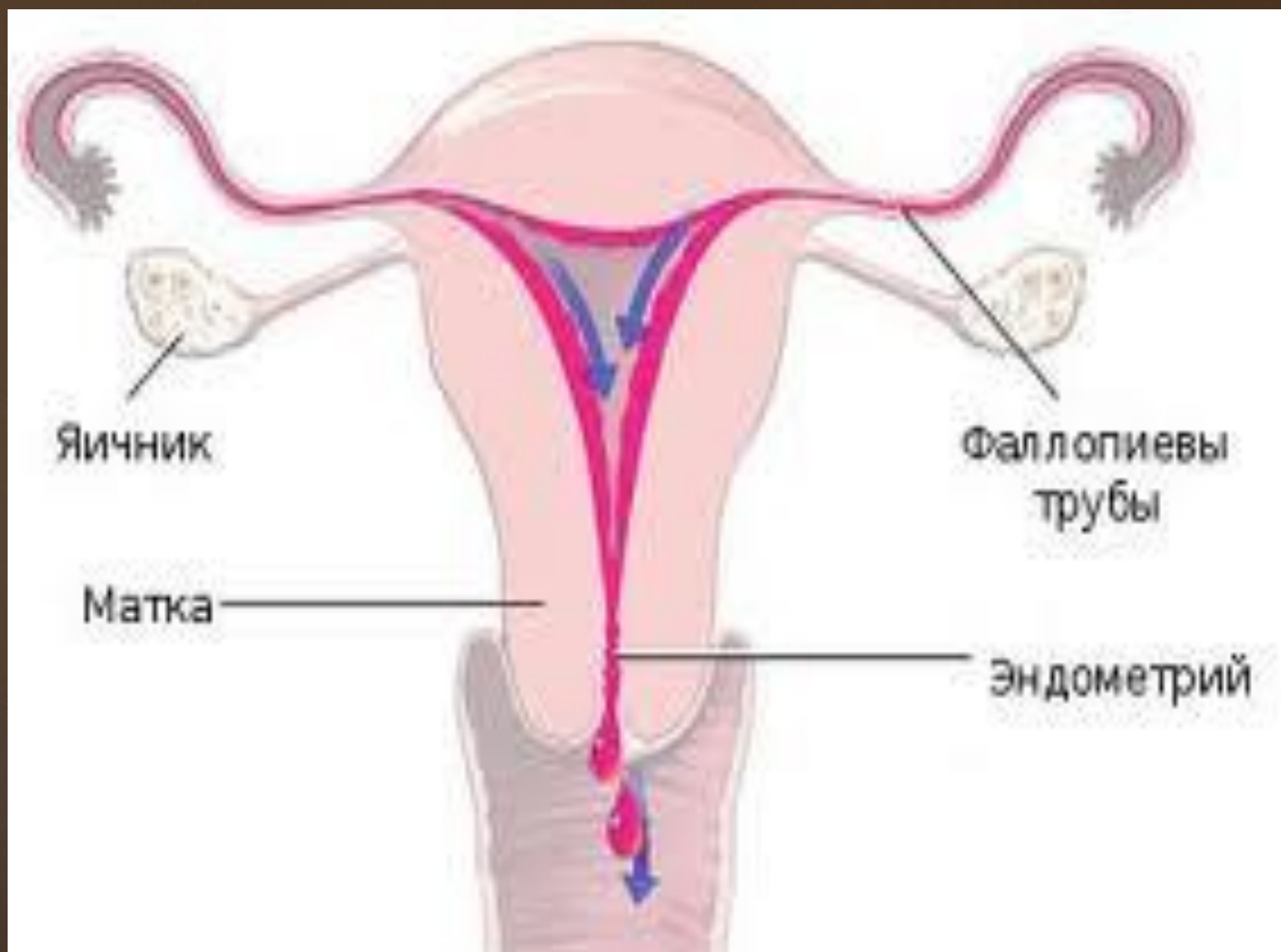
2. гипоменструалды синдром — сирек, аз және қысқа етеккірдің болуы.

Циклдық бұзылыстар — етеккір циклы бар, бірақ олар бұзылған.

а) етеккір кезіндегі қан мөлшерінің өзгеруі:

—гиперменорея (меноррагия) — қан мөлшерінің ұлғаюы;

—гипоменорея — қан мөлшерінің азаюы.

б) етеккір ұзақтығының өзгеруі:

— полименорея — етеккірдің ұзақтығы 6-7 күннен асатын болса;

— спаниоменорея — ұзақтығының 1-2 күннен аспауы.

в) етеккір циклының ұзақтығының өзгеруі:

— проиоменорея — етеккір циклының ұзақтығының 21-күннен қысқаруы;

— олигоменорея (олисоменорея) — етеккір циклының 35 күннен асып 3-5 ай келмеуі.

4. Ациклдық жатырдан қан кету (метроррагия) — жатырдан дисфункционалды қан кетулер — етеккір 1,5 — 6 ай келмегеннен кейін басталады.

5. Дисменорея - етеккірдің ауырып келуі, жалпы жағдайының өзгерулері байқалады.

Дисменорея — етеккір кезіндегі бел аймағының, іштің төменгі жағының толғақ тәрізді ауруымен және жалпы жағдайдың өзгеруімен сипатталады. Дисменорея 14—44 жас аралығындағы әйелдер арасында 31-52% кездеседі, олардың 10 % жұмысқа қабілеті жоғалады. Дисменореяның біріншілік немесе функционалды (ішкі жыныс мүшелерінің органикалық өзгерістері жоқтығымен сипатталады) және екіншілік немесе органикалық (ішкі жыныс мүшелерінің өзгерістерімен сипатталады) түрін ажыратады.

*Біріншілік дисменорея (функционалды)—
көбінесе жас қыздарда және әйелдерде
овуляторлық циклдың реттелуі кезінде
кездеседі. Клиникасы: ауырып келетін
етеккірмен бірге жалпы организмде
болатын өзгерістермен сипатталады -
жүректің айнуы, күсу, іштің өтуі, жалпы
әлсіздік, бастың ауруы.*

*Себебі толығымен зерттелмеген.
Дисменореяға көбінесе шалдығады:
астеникалық дене бітімі бар, жеңіл
қозғыш, эмоционалды, есінен таңып
қалатын әйелдер.*

*Патогенезі: простагландиндер
өндірілуінің бұзылуынан жатыр бұлшық
еттерінің спастикалық жиырылып,
ишемия дамиды, етеккір кезіндегі толғақ
тәрізді ауру сезімін пайда болады.*

Алгоритм лечения дисменореи у девушек

Екіншілік дисменорея (органикалық) — кіші жамбас қуысындағы мүшелердің патологиялық өзгерістерімен сипатталады

Себептері: 1. эндометриоз. 2. ішкі жыныс мүшелерінің даму ақаулары. 3. созылмалы қабыну аурулары. 4. жамбастың ганглионевриті. 5. жалпақ байламның артқы бетінің жыртылуы. 6. жамбастың веналарының кеңеюі.

Назар
аударғандарыңыз
үшін
РАХМЕТ!